

Interreg

Co-funded by
the European Union

IPA ADRION

NATURED

NA NARAVI TEMELJEČE
REŠITVE ZA PRAVIČNO
ODPORNOST V
JADRANSKO-JONSKIH
MESTIH

Glasilo št. 2

Z veseljem delimo drugo izdajo glasila NATURED! Vsebuje najnovejše novice, vključno s posodobitvami projekta, uspehi ekipe, najnovejšimi dogodki in še veliko več.

Proračun projekta v EUR

1.269.913,13 €

Proračun projekta v EUR

1.079.426,13 €

Trajanje projekta

1.7.2024 - 31.12.2026.

Projekt sofinancira Evropska unija v okviru programa Interreg IPA ADRION.

Preberite več o projektu NATURED in našem partnerstvu!

Projekt NATURED ponuja na naravi temelječe rešitve za regijo ADRION, ki se sooča s krizo podnebnih sprememb

NATURED združuje 12 partnerjev in 3 pridružene partnerje iz 9 držav regije ADRION, vključno z regionalnimi in lokalnimi organi, odgovornimi za politiko, ki jih podpirajo razvojne agencije ter visokošolske in raziskovalne ustanove, da bi sodelovali pri razvoju in izvajanju rešitev, ki temeljijo na naravi, na svojem območju. Naši projektni partnerji bodo opolnomočili oblikovalce politik in zainteresirane strani za preprečevanje učinkov podnebnih sprememb na mestna območja, zlasti nenadnih poplav in mestnih toplotnih otokov. Namen projekta je spodbujati pravičen, varen, vključujoč in na kraju samem temelječ pristop k odpornosti, ki temelji na vrsti medsebojno povezanih dejavnosti, ki vključujejo razumevanje interakcij med podnebjem in mesti, ustvarjanje podatkovnih zbirk in digitalnih zemljevidov za podnebno ranljivost in nevarnosti na različnih mestnih območjih ter vključevanje državljanov in zainteresiranih strani v opredelitev akcijskih načrtov za rešitve na podlagi narave. Te rešitve bodo preizkušene v pilotnih ukrepih in nato vključene v javne delovne načrte mest, končni cilj pa je uporaba najučinkovitejših rešitev v širšem obsegu.

KAJ SMO POČELI...

Potovanje projekta NATURED za izmenjavo znanja po jadransko-jonski regiji

Po uspešni izvedbi treh mednarodnih seminarjev konec leta 2024 je projekt NATURED vstopil v naslednjo fazo: lokalni seminarji usposabljanja v partnerskih mestih. Med decembrom 2024 in junijem 2025 je bilo načrtovanih ali že izvedenih več kot 35 lokalnih seminarjev v 11 mestih v jadransko-jonski regiji, ki so dosegli več sto udeležencev, vključno z lokalnimi organi, strokovnjaki, izobraževalci, organizacijami civilne družbe in državljani.

Nadnacionalni seminarji, osredotočeni na toploto v mestih, poplavno ogroženost in orodja za načrtovanje na naravi temelječih rešitev (NbS), so zagotovili skupno bazo znanja za vse partnerje. Na podlagi tega skupnega okvira so bili razviti lokalni seminarji, ki so odražali specifične urbane in okoljske izzive ter ranljivosti v posameznih mestih.

V **Faenzi (Italija)** so bili seminarji namenjeni tako hribovskim kot nižinskim občinam, pri čemer so bili pristopi NbS osredotočeni na poplavno ogroženost in hidrogeološko nestabilnost. V **Nišu (Srbija)** je potekalo pet seminarjev, na katerih so načrtovalci, organizacije civilne družbe in lokalni uradniki sodelovali v interaktivnih razpravah o prilagajanju podnebjui in NbS. **Gostivar (Severna Makedonija)** se je osredotočil na podnebno izobraževanje s petimi tematskimi srečanji, namenjenimi šolam, javnim uslužbencem in javnim službam, na temo „Gradimo za jutri“.

V **Zrenjaninu (Srbija)** so potekali štirje seminarji, na katerih so raziskovali urbane NbS za javne storitve in upravo. V **Tirani (Albanija)** so se dogodki osredotočili na načrtovanje v izrednih razmerah in uporabo digitalnih orodij za podnebno odpornost, v **Sarajevu (Bosna in Hercegovina)** pa so se raziskovali mednarodni primeri zelenih mest in standardi za trajnostno gradnjo, pri čemer so sodelovali študenti in strokovnjaki. V **Larisi (Grčija)** so se začele tudi

seminarske dejavnosti, osredotočene na izzive in rešitve, povezane s poplavljanjem mestnih območij.

Na lokalnih seminarjih je sodelovalo več kot 400 udeležencev, ki so povečali ozaveščenost o podnebjju in podprli mesta pri oblikovanju lokalno prilagojenih strategij, ki temeljijo na naravi, strategij, ki temeljijo na naravi. Predstavljajo pomemben korak v okviru projekta NATURED: z neposrednim vključevanjem mest in skupnosti želi projekt NATURED podpreti razvoj rešitev, ki temeljijo na naravi, in prispevati k izgradnji bolj zelenih in odpornih mestnih območij v jadransko-jonski regiji.

EU in lokalni partnerji v akciji za večjo odpornost Niša, Srbija

Ob dragoceni podpori Delegacije EU v Srbiji in Evropske hiše v Nišu je Regionalna razvojna agencija South izvedla vrsto lokalnih seminarjev v okviru transnacionalnega projekta NATURED - Na naravi temelječe rešitve za pravično odpornost v jadransko-jonskih mestih, ki ga financira program Interreg IPA ADRION in sofinancira Evropska unija.

Trije od petih seminarjev so februarja in marca 2025 potekali v prostorih Evropske hiše v Nišu, s čimer je bila ustvarjena tako simbolna kot praktična povezava med lokalnimi podnebnimi ukrepi in evropskimi vrednotami. Predstavniki delegacije EU v Srbiji Antoine Avignon je na spletu sodeloval tudi na dveh dogodkih, na katerih je obravnaval pomen evropskega zelenega dogovora in njegovo izvajanje v Srbiji. Poleg tega je delegacija podprla promocijo seminarjev z objavami na svoji uradni spletni strani, kar je pripomoglo k večji prepoznavnosti in spodbujanju sodelovanja javnosti.

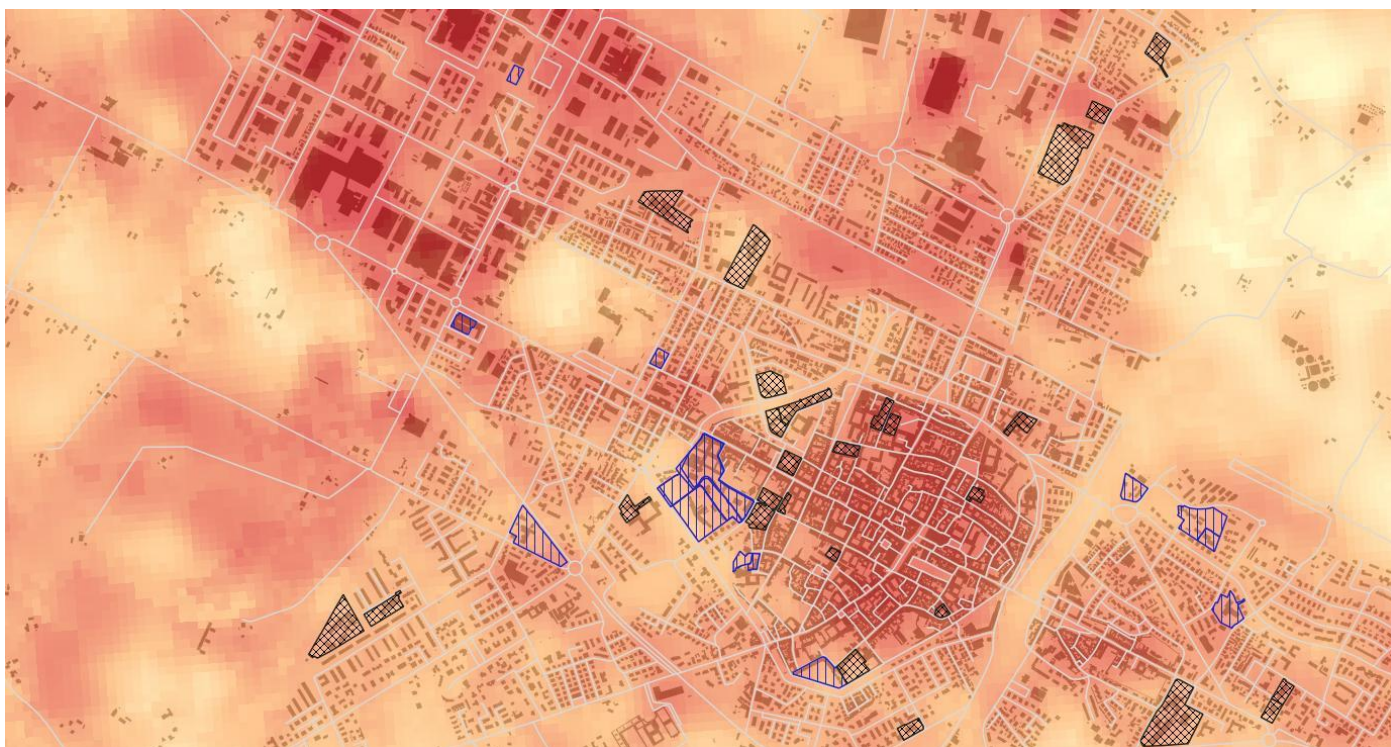
Na dogodkih so sodelovali državljani, lokalne institucije, strokovnjaki in nosilci odločanja, da bi raziskali, kako lahko rešitve, ki temeljijo na naravi - kot so zelene strehe, deževni vrtovi in prepustne površine -, okrepijo odpornost Niša na vplive podnebnih sprememb, zlasti na poplave v mestih in vročinske valove.

Udeleženci so poudarili, da odpornost ni odvisna le od infrastrukture, temveč tudi od socialne kohezije, izmenjave znanja in vključujočega sodelovanja. Na seminarjih je bil poudarjen pomen usklajevanja lokalnih pobud s širšimi evropskimi strategijami in prikazano, kako EU podpira zeleni, vključujoč in podnebno odporen razvoj na lokalni ravni. Ponovno je bilo potrjeno, da so skupni ukrepi, ki temeljijo na komunikaciji, usklajevanju in zavezanosti, bistveni za vključevanje rešitev, ki temeljijo na naravi, v urbani razvoj in oblikovanje skupnosti, odpornih na podnebne spremembe.

Izdelava podatkovnih zbirk in digitalnih zemljevidov za opredelitev podnebja v mestih

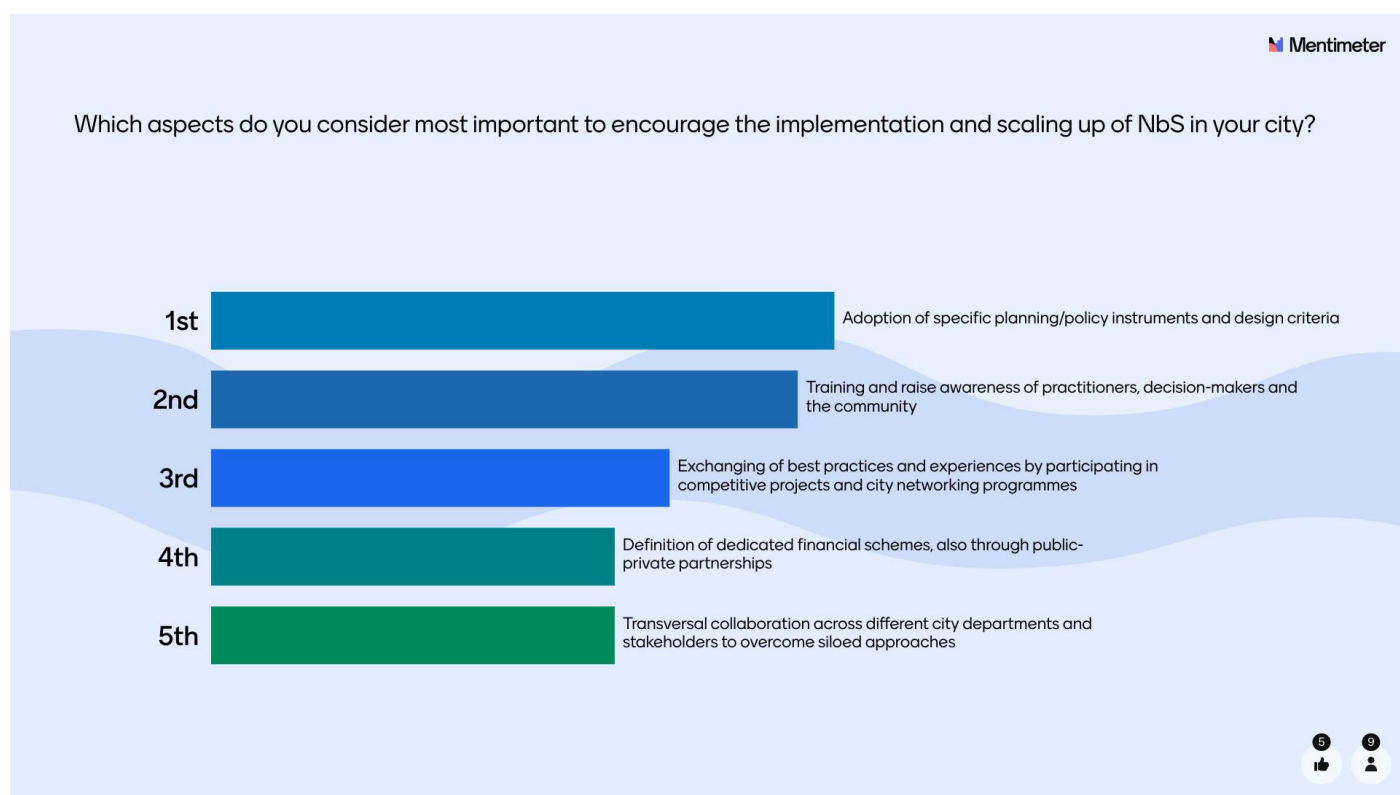
Od januarja 2025 je tehnični partner CORILA v sodelovanju z vsemi drugimi projektnimi partnerji začel zbirati, usklajevati in obdelovati prostorske podatke, da bi pridobil ustrezne informacije o urbani strukturi in s podnebjem povezani dinamiki, ki lahko ogrozijo mestno prebivalstvo in premoženje. Zbrani podatki izvirajo iz odprtokodnih evropskih/globalnih platform, kot sta platforma Copernicus in satelitska misija Landsat, ter lokalnih zbirk podatkov, če so na voljo na občinski ravni. Ti podatki se nato uporabijo za pripravo digitalnih zemljevidov, ki združujejo različne prostorske informacije in kazalnike za prikaz podnebnih ranljivosti in izpostavljenosti v vseh partnerskih mestih, s posebnim poudarkom na vprašanjih mestnega toplotnega otoka in poplavljanja mest zaradi ekstremnih padavin. Digitalni zemljevidi razkrivajo, katera mestna območja so zaradi porazdelitve ranljivosti in izpostavljenosti potencialno bolj izpostavljena tem dvema s podnebjem povezanim posledicama, občinskim upravam pa ponujajo orodje, ki ga je mogoče uporabiti za analizo in predstavitev lokalnih potreb po prilagajanju ter za načrtovanje in določanje prednostnih ukrepov.

Zgornja slika prikazuje porazdelitev satelitsko določene temperature zemeljskega površja na osrednjem območju Faenze (Italija), ki prikazuje, kako vroče je površje objektov na Zemlji. Prikazan je gradient od rumene do rdeče barve, ki prikazuje hladne točke (rumena) in vroče točke (rdeča), prekrito z lokacijami nekaterih občutljivih območij, kot so zdravstvene ustanove (modra barva) ter šole in vrtci (črna barva).

Skupna strategija za povečanje odpornosti mest na podnebne spremembe

Na podlagi digitalnih zemljevidov o podnebnih ranljivostih in izpostavljenosti v partnerskih mestih CORILA usklajuje razvoj skupne strategije za povečanje njihove odpornosti na posledice podnebnih sprememb in ekstremnih vremenskih dogodkov, s posebnim poudarkom na uporabi rešitev, ki temeljijo na naravi, kot trajnostnem pristopu prilagajanja podnebnim spremembam. Strategija bo zagotovila skupno vizijo in niz srednjeročnih ciljev za bolj odporno urbano krajino, ki si jo partnerska mesta prizadevajo doseči za želeno prihodnost, v kateri bodo imele na naravi temelječe rešitve pomembno vlogo pri blaženju podnebnih vplivov in izboljšanju kakovosti življenja prebivalcev. Razvija se z rednimi nadenacionalnimi srečanji, izmenjavami znanja in razpravami med projektnimi partnerji, v katere so vključeni tudi lokalni strokovnjaki in zainteresirane strani. Ta proces soustvarjanja bo privedel do opredelitve ključnih vidikov in skupnih ciljev, ki bodo obravnavani v strateškem dokumentu, ki bo objavljen v prihodnjih mesecih.

Zgornja slika prikazuje odgovore projektnih partnerjev na vprašanje, zastavljeno med procesom soustvarjanja skupne strategije, ki bodo zagotovili oprijemljive podatke za razvoj vsebine strategije.

Drugo srečanje NATURED F2F - Gostivar, Severna Makedonija

Drugo osebno srečanje v okviru projekta „NATURED - Na naravi temelječe rešitve za pravično odpornost jadransko-jonskih mest“ je potekalo 4. junija 2025 v Mladinskem in skupnostnem centru v Gostivarju v Severni Makedoniji.

To srečanje je projektnim partnerjem omogočilo, da so se po vrsti spletnih srečanj srečali iz oči v oči. To je bil dragocen trenutek za razmislek o dosedanjem napredku, dokončanje prvih dveh faz dela (WP1 in WP2) in začetek načrtovanja naslednjih korakov (WP3).

Udeležence je pozdravil župan mesta Gostivar Valbon Limani, gostujoči govornik Zudi Xhelili pa je podal pregled vplivov podnebnih sprememb v Severni Makedoniji. Projektni partnerji so predstavili najnovejše informacije o tekočem delu, vključno z lokalnimi programi usposabljanja, ocenami podnebnih tveganj na ravni mesta in skupno strategijo za izboljšanje odpornosti na mestnih območjih.

Naslednjo fazo projekta sta predstavili ekipi iz Slovenije in Grčije. Skupaj je sodelovalo 31 oseb, vsi projektni partnerji pa so bili zastopani osebno ali prek spleta.

Med srečanjem je vodilni partner projekta poudaril potrebo po močnejšem timskem delu in boljši komunikaciji med vsemi sodelujočimi. Vse partnerje je spodbudil, naj bodo še naprej dejavno vključeni v nadaljevanje projekta. Gostivar bo še naprej igral pomembno vlogo pri oblikovanju prizadevanj za prilagajanje podnebnim spremembam v regiji.

Follow us

to stay updated at all times!

Interreg

Co-funded by
the European Union

IPA ADRION

NATURED

<https://www.interreg-ipa-adrion.eu/>

Project Natured

@projectnatured

@projectnatured

<https://www.youtube.com/@ProjectNATURED>

"This newsletter has been produced with the financial assistance of the European Union. The content of the document is the sole responsibility of the RDA Banat and can under no circumstances be regarded as reflecting the position of the European Union and/or IPA ADRION programme authorities."

If you have received this newsletter, you have been included on one or more of the IPA ADRION programme /projects postal mailing list. We are committed to respect and protect the privacy of personal data collected. We regard your personal data as confidential information and will never communicate it to third parties. Your personal data are used mainly for the express purpose of receiving the newsletter. Your mailing details may also be used by the IPA ADRION programme and its projects for information and dissemination purposes strictly related to the programme and its projects. If you prefer not to receive more of this newsletter and your data not to be used for dissemination purposes, to unsubscribe please write us at: branislav.milosav@rcrbanat.rs